

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 58 0 P 010487 10 Rev
Sarajevo, 07.09.2010. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu u vijeću sastavljenom od sudija: Gorana Nezirovića, kao predsjednika vijeća, Amre Hadžimustafić i Asje Hadžić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja M.P., E.H., N.K. i A.Ž., zastupanih po punomoćniku S.Z., odvjetniku iz M., protiv tuženog Hercegovačko-neretvanskog kantona M., zastupanog po zakonskom zastupniku Kantonalnom javnom pravobranitelju Mostar, radi isplate, odlučujući o reviziji tuženog protiv presude Kantonalnog suda Mostar broj: 58 0 P 010487 09 Gž od 29.10.2009.godine, u sjednici vijeća održanoj 07.09.2010. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Revizija tuženog u odnosu na tužitelje M.P., E.H. i A.Ž. se odbacuje, a u odnosu na tužitelja N.K. se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda Mostar br. 07 58 P 010487 06 P od 15.1.2009.godine obavezan je tuženi da isplati tužiteljima na ime naknade za ishranu za period od 1.5.2003.godine do 31.7.2008.godine novčane iznose i to tužitelju M.P. ukupan iznos od 4.946,27 KM, tužitelju E.H. ukupan iznos od 4.697,59 KM, tužitelju N.K. ukupan iznos od 4.800,45 KM i A.Ž. ukupan iznos od 4.791,35 KM, sve sa zakonskom zateznom kamatom na određene iznose prema vremenu postavljanja zahtjeva; da im isplati kamatu i to tužitelju M.P. u iznosu od 3,41 KM, E.H. 3,34 KM, N. . 3,18 KM i A.Ž. 3,28 KM, sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od 22.5.2008.godine. Tuženi je obavezan da tužitelju N.K. na ime neisplaćene i manje isplaćene naknade za korištenje godišnjeg odmora-regresa za 2003.godinu isplati 527,50 KM, za 2004.godinu iznos od 703,30 KM i za 2005.godinu iznos od 647,90 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.5.2006.godine. Tužitelji su odbijeni sa tužbenim zahtjevom kojim su tražili naknadu na ime povećanja plaća po osnovu rezultata rada za period od 1.6.2005.godine do 31.7.2008.godine. Tuženi je obavezan da tužiteljima naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 3.490,24 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana presuđenja pa do isplate.

Drugostepenom presudom žalba tuženog je odbijena kao neosnovana, a žalba tužitelja djelimično uvažena i prvostepena presuda preinačena tako što je tužiteljima na dosuđene iznose naknade za ishranu zakonska zatezna kamata dosuđena od dospelosti svakog pojedinačnog mjesečnog iznosa (bliže naznačeno u izreci drugostepene presude). Tuženi je obavezan da isplati tužiteljima naknadu na ime povećanja plaća po osnovu rezultata rada i

to M.P. ukupan iznos od 1.808,30 KM sa zakonskim zateznim kamatama i to na iznos od 200,20 KM počev od 1.1.2006.godine, na iznos od 700,80 KM počev od 1.1.2007.godine, na iznos od 700,80 KM počev od 1.1.2008.godine i na iznos od 206,50 KM počev od 1.1.2009.godine pa do isplate; Tužitelju E.H. na ime povećanja plaća ukupan iznos od 1.054,20 KM sa zakonskim zateznim kamatama i to na iznos od 186,20 KM počev od 1.1.2006.godine pa do isplate, na iznos od 333,30 KM počev od 1.1.2007.godine, na iznos od 338,70 KM počev od 1.1.2008.godine i na iznos od 196,00 KM počev od 1.1.2009.godine pa do isplate; tužitelju N.K. na ime povećanja plaća ukupan iznos od 6.438,30 KM sa zakonskim zateznim kamatama i to na iznos od 836,00 KM počev od 1.1.2006.godine, na iznos od 1.242,50 KM počev od 1.1.2007.godine, na iznos od 2.700,80 KM počev od 1.1.2008.godine i na iznos od 1.659,00 KM počev od 1.1.2009.godine pa do isplate; tužitelju A.Ž. na ime povećanja plaća ukupan iznos od 2.130,90 KM sa zakonskim zateznim kamatama i to na iznos od 428,80 KM počev od 1.1.2006.godine, na iznos od 643,80 KM počev od 1.1.2007.godine, na iznos od 647,40 KM počev od 1.1.2008.godine i na iznos od 410,90 KM počev od 1.1.2009.godine pa do isplate. Tuženi je obavezan da tužitelju N.K. na dosuđene iznose naknade za korištenje godišnjeg odmora isplati zakonske zatezne kamate i to na iznos od 527,90 KM počev od 1.1.2004.godine, na iznos od 703,30 KM počev od 1.1.2005.godine i na iznos od 647,90 KM počev od 1.1.2006.godine (umjesto od vremena kako je dosuđeno prvostepenom presudom tj. od 10.5.2006.godine), pa do isplate. Tuženi je obavezan da tužiteljima naknadi troškove postupka u iznosu od 5.283,00 KM, umjesto dosuđenih 3.490,24 KM i da im naknadi troškove za sastav žalbe u iznosu od 924,30 KM. U ostalom dijelu žalba tužitelja je odbijena i prvostepena presuda potvrđena. Odbijen je zahtjev tužitelja za naknadu troškova za sastav odgovora na žalbu.

Protiv drugostepene presude reviziju je izjavio tuženi zbog povrede odredaba parničnog postupka koja je učinjena u postupku pred drugostepenim sudom i zbog pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže da sud reviziju dopusti i usvoji, pobijanu presudu preinači ili ukine i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

Tužitelji nisu podnijeli odgovor na reviziju.

Revizija tuženog nije dopuštena u odnosu na tužitelje M.P., E.H. i A.Ž., a nije osnovana u odnosu na tužitelja N.K.

Prema odredbi člana 237. stav 2. Zakona o parničnom postupku revizija nije dopuštena ako vrijednost pobijanog dijela pravomoćne presude ne prelazi 10.000,00 KM.

U predmetnom slučaju tužitelji u formalni suparničari (član 362. stav 1. tačka 2. Zakona o parničnom postupku), pa se i pravo na izjavljivanje revizije određuje u odnosu na tužbeni zahtjev svakog od njih posebno, a ne prema njihovom zbiru. Vrijednost pobijanog dijela pravomoćne presude za tužitelja M.P. iznosi 6.757,98 KM, za E.H. 5.755,13 KM i za A.Ž. 6.925,50 KM zbog čega revizija tuženog u odnosu na ove tužitelje nije dopuštena, pa ju je ovaj sud odbacio primjenom odredbi člana 247. Zakona o parničnom postupku. Ovaj sud ocjenjuje da u predmetnom sporu nema osnova za izuzetno odlučivanje o reviziji (stav 3.

člana 237. Zakona o parničnom postupku) jer ne bi bilo od značaja za primjenu prava u drugim slučajevima.

Potraživanje tužitelja N.K. koji je u MUP-u HNK-a obavljao poslove koordinatora u kabinetu ministra, odnosi se na naknadu po osnovu ishrane, naknadu za korištenje godišnjeg odmora-regresa, kamatu kao glavni dug za isplaćeni dio naknade i na naknadu na ime povećanja plaća po osnovu rezultata rada.

Dosuđeni iznosi naknade toplog obroka i regresa predstavljaju razliku između pripadajućih iznosa prema odredbama člana 31. i 32. Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji BiH i iznosa primljenih prema odlukama i zaključcima Vlade HNK-a.

Nižestepeni sudovi su, obavezujući tuženog da isplati tužitelju dosuđene novčane iznose za topli obrok i regres, pravilno primjenili materijalno pravo, navedene odredbe granskog kolektivnog ugovora koje se odnose na tužitelja, kao zagarantovani minimum prava i koje obavezuju tuženog.

Tuženi u reviziji ponavlja tokom postupka ističu prigovor da Vlada Hercegovačko-neretvanskog kantona nije potpisnik Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji BiH i da mu nije naknadno pristupila, zbog čega da odredbe Kolektivnog ugovora ne obavezuju tuženog. Ove prigovore tuženog nižestepeni sudovi su pravilno ocijenili neosnovanim. To mišljenje dijeli i ovaj sud, a prihvata i razloge nižestepnih sudova koje su dali za svoj stav.

Na osnovu utvrđenja da je sporni granski kolektivni ugovor zaključen između Vlade Federacije Bosne i Hercegovine i Samostalnog sindikata kao predstavnika službenika organa uprave i sudske vlasti u Federaciji BiH, uz prethodno pribavljenu saglasnost na usaglašeni tekst prijedloga Kolektivnog ugovora Vlade Hercegovačko-neretvanskog kantona (odluka broj 01-460/98 od 25.9.1998.godine), da je na ugovoru za Vladu HNK stavljen pečat i potpis Ministarstva pravosuđa, da je Vlada tuženog odlukom broj 01-1-02-1531/09 od 10.8.2009.godine dala saglasnost na nacrt Anexa na Kolektivni ugovor za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji BiH, nižestepeni sudovi zaključuju da je tuženi potpisnik ugovora. Odluke tuženog u kojima se poziva na predmetni kolektivni ugovor, te odredbe Zakona o izvršenju budžeta HNK-a za 2007. i 2008.godinu u kojima se takođe upućuje na primjenu Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji BiH, nižestepeni sudovi pravilno cijene kada nalaze da je, u krajnjem slučaju, tuženi pristupio Granskom kolektivnom ugovoru čije važenje osporava.

U postupku pred nižestepnim sudovima tužitelj je dokazao da Kolektivni ugovor iz koga izvodi svoje pravo na isplatu traženih naknada za topli obrok i regres obavezuje tuženog, a što je u skladu sa odlukom Ustavnog suda BiH broj AP-1314/06 na koju se poziva tuženi u reviziji.

Neosnovano tuženi u reviziji prigovara pobijanom presudom dosuđenoj kamati od dospjeća pojedinačnih novčanih iznosa, kada smatra da na dosuđena potraživanja iz radnog odnosa tužitelju pripada kamata od dana kada je sudu podnesen zahtjev za njihovu isplatu. Pri tome tuženi ima u vidu raniji stav ovog suda o karakteru plaća i drugih novčanih potraživanja iz radnog odnosa, koji je izmjenjen na sjednici Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda Federacije BiH od 17.9.2009.godine u skladu sa stavom Ustavnog suda BiH izraženim u odluci AP-658/07 od 10.juna 2009.godine na koju se pravilno poziva drugostepeni sud.

S obzirom da se topli obrok, regres i ostala potraživanja iz radnog odnosa ne mogu definirati kao povremena davanja iz člana 372. stav 1. u vezi sa članom 279. stav 3. Zakona o obligacionim odnosima jer se isplaćuju mjesečno, u sukcesivnom obračunu i kontinuirano, a regres godišnje, ista dospijevaju tačno određenog datuma od kog dana poslodavac dolazi u docnju i dužan je da plaća zakonsku zateznu kamatu zbog neizvršenja novačne obaveze, a kako je propisano članom 277. Zakona o obligacionim odnosima.

Dosuđena pojedinačno obračunata kamata, kao glavni dug zbog docnje u isplati dijela isplaćene naknade, tužitelju pripada upravo temeljem odredbi člana 277. Zakona o obligacionim odnosima, a zatezna kamata na iznos neisplaćene kamate od dana kada je sudu podnesen zahtjev za njenu isplatu (član 279. stav 2. Zakona o obligacionim odnosima).

Pravilno je drugostepeni sud dosudio tužitelju i naknadu po osnovu prava na povećanje plaće. Iako za sve tužitelje za ovaj vid naknade sud primjenjuje Zakon o namještenicima u organima državne službe u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 49/05), za tužitelja N.K., koji je, a kako se vidi iz rješenja ministra o ocjeni rada, državni službenik, važe odredbe člana 33. i 40. Zakona o državnoj službi u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 29/03).

Prema odredbi člana 40. stav 2. navedenog zakona državni službenik koji u posljednje dvije uzastopne godine bude ocjenjen ocjenom najmanje „izuzetno uspješan“ ima pravo na povećanje plaće u iznosu najviše do 20% od visine plaće utvrđene za to radno mjesto, s tim da takvim povećanjem ne prelazi plaću narednog platnog razreda, a državni službenik koji u posljednje uzastopno dvije godine dobije ocjenu najmanje „uspješan“ ima pravo na povećanje plaće u iznosu najviše do 10% od plaće utvrđene za to radno mjesto, dok državni službenik koji u posljednje uzastopno dvije godine bude ocjenjen najmanje ocjenom „zadovoljava“ ima pravo na povećanje plaće u iznosu najviše do 5% od visine plaće utvrđene za to radno mjesto.

U konkretnom slučaju kada rješenjem rukovodioca organa državne službe opisna ocjena rada tužitelja „uspješan“ i „izuzetno uspješan“ nije određena u procentu novčanog iznosa, drugostepeni sud je, prema opisu ocjene rada za određenu godinu i prema visini utvrđene plaće, tužitelju dosudio naknadu u propisanom najvećem procentu, kao jedinom primjenjivom parametru. I po ocjeni ovog suda obračun povećanja plaća za tužitelja na taj način je prihvatljiv. To prvenstveno iz razloga što tužitelj ne treba da bude oštećen za zakonom predviđeno pravo na povećanje plaće iz razloga što rukovoditelj organa državne

službe nije donio rješenje o pravu na povećanje plaće u određenom procentu ili novčanom iznosu. Upravo iz razloga što to nije učinio rukovodilac organa državne službe, koji odlučuje o pravima i dužnostima državnih službenika (član 21. Zakona o državnoj službi u Federaciji BiH), tužitelj je osnovano zaštitu svog prava, isplatu novčane naknade na ime povećanja plaće, tražio u sudskom postupku.

Suprotno tvrdnjama u reviziji, ovo potraživanje tužitelja je novčano potraživanje, koje kao i ostala potraživanja iz radnog odnosa zastarjeva za tri godine od dana nastanka potraživanja (član 106. Zakona o radu).

Odluku o troškovima parničnog postupka drugostepeni sud je donio pravilnom primjenom odredbi člana 386. i 387. stav 1. Zakona o parničnom postupku kada je dosudio tužitelju troškove potrebne radi vođenja parnice, prema njegovom uspjehu u sporu, sve u skladu sa Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad advokata u Federaciji BiH i Zakonom o advokaturi Federacije BiH.

Iz navedenih razloga revizija tuženog u odnosu na tužitelja N.K. je odbijena kao neosnovana, primjenom odredbi člana 248. Zakona o parničnom postupku.

Predsjednik vijeća
Goran Nezirović, s.r.